

30 ОКТОМВРИ — СВ. КРАЛ СТЕФАН МИЛУТИН

В своето историческо минало сръбският народ е бил верен на православието. Сръбските владетели били известни със своята набожност. Ревностно покровителствували Сръбската православна църква. Всички по-важни държавни събития получавали църковно благословение

Особено набожен се е показал св. крал Стефан Милутин. При него Сърбия се разширила на юг. Разширил се диоцезът на Сръбската архиепископия.

Стефан Милутин се възцарил в 1275 г. и царувал 42 години. Той полагал големи грижи за издигането и благосъстоянието на Сръбската църква. По строителство на храмове и пожертвователност за Православната църква той надминал всички свои предшественици.

В Хилендарския манастир (Света гора) построил голям и красив храм, също кула с храм за защита на манастира от пиратски нападения. Подарил на светата обител воденици.

След една победа на сръбски и византийски войски над турците в Мала Азия, той построил църкви в Йерусалим, Цариград и Солун, странноприемница в Йерусалим за поклонниците славяни.

Той покрил също и своята страна с църкви и манастири, от които най-хубави били Грачаница (до Прищина) и Банският манастир «Св. Стефан». Тъй изпълнил едно дадено свое обещание — колкото години царува, толкова църкви да построи.

Щедри дарения получили от него и манастирите в Македония.

Римокатолическата църква употребила много усилия да спечели чрез уния на своя страна крал Милутин, но не успяла.

За голямата привързаност на Милутин към Сръбската православна църква говори и фактът, че през време на борбата между него и брат му Драготин, който искал да го свали от

престола и да възкачи сина си Владислав, Милутин намерил подкрепа само в Църквата, която помирила двамата братя.

Помагайки щедро на манастирите, крал Милутин желяел те да бъдат огнища на духовна просвета.

В него време архиепископският престол често овдовявал. Той се грижел да бъдат поставяни изпитани лица за архиепископи и епископи. Изборите падали главно измежду отличилите се игумени на Хилендарския манастир.

Крал Стефан Милутин починал на 30 октомври 1317 г. Бил погребан в Банския манастир.

Сръбската православна църква го причислила към лика на светиите заради неговата изключителна благотворителност и святост.

След Косовската битка, станала в 1389 г., мощите му били пренесени от Банския манастир в близкото рударско село Тренча. Към 1460 г. пък били пренесени от Тренча в София — тогава седалище на румелийския бейлер-бей.

И днес те се пазят благоговейно в софийската църква «Св. Неделя», дълго време наричана от софиянци «Св. Крал».

По стар обичай Софийската митрополия всяка година чествува паметта на св. крал Стефан Милутин на 30 октомври.